

**CENTRALNA
KOMISJA
EGZAMINACYJNA**

EGZAMIN MATURALNY OD ROKU SZKOLNEGO 2014/2015

JĘZYK FRANCUSKI POZIOM ROZSZERZONY

ROZWIĄZANIA ZADAŃ I SCHEMATY PUNKTOWANIA (A1, A4, A6)

GRUDZIEŃ 2014

Zadanie 1. (0–3)

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Rozwiązanie
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi ustne [...] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru [...].</i>	1.1.	2.1. R Zdający oddziela fakty od opinii.	C
	1.2.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	B
	1.3.	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	A

Zadanie 2. (0–4)

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Rozwiązanie
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi ustne [...] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru [...].</i>	2.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D
	2.2.		B
	2.3.		E
	2.4.		A

Zadanie 3. (0–5)

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Rozwiązanie
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi ustne [...] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru [...].</i>	3.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	3.2.		A
	3.3.		B
	3.4.		C
	3.5.	2.1. Zdający główną myśl tekstu.	C

Zadanie 4. (0–4)

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Rozwiązanie
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].</i>	4.1.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
	4.2.		C
	4.3.		A
	4.4.		C

Zadanie 5. (0–4)

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Rozwiązanie
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].</i>	5.1.	3.6. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	B
	5.2.		E
	5.3.		C
	5.4.		A

Zadanie 6. (0–5)

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Rozwiązanie
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].</i>	6.1.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
	6.2.		A
	6.3.	3.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	D
	6.4.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
	6.5.	3.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	D

Zadanie 7. (0–4)

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Rozwiązanie
I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	7.1.	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	D
	7.2.		C
	7.3.		B
	7.4.		D

Zadanie 8. (0–4)

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Rozwiązanie
I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	8.1.	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	<i>chercheurs</i>
	8.2.		<i>voisinage</i>
	8.3.		<i>normalement</i>
	8.4.		<i>déduit</i>

Zadanie 9. (0–4)

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Rozwiązanie
I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	9.1.	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	<i>est tombée malade</i>
	9.2.		<i>Après être sortis</i>
	9.3.		<i>conduisais moins vite / plus lentement / ralentissais</i>
	9.4.		<i>parler couramment</i>

Zadanie 10. (0–13)

Wypowiedz się na jeden z poniższych tematów. Wypowiedź powinna zawierać od 200 do 250 słów i spełniać wszystkie wymogi typowe dla formy wskazanej w poleceniu. Zaznacz temat, który wybrałeś(-aś), zakreślając jego numer.

1. Coraz więcej osób rezygnuje z samodzielnego przygotowywania posiłków i spożywa je poza domem. Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz swoją opinię na temat tego zjawiska, odnosząc się do:
 - jakości spożywanych posiłków
 - wygody.
2. W czasopiśmie młodzieżowym przeczytałeś(-aś) artykuł na temat lawinowo rosnącej liczby uczniów nieuczestniczących w lekcjach wychowania fizycznego. Napisz **list** do redakcji tego czasopisma. W liście przedstaw swoją opinię dotyczącą problemu poruszonego w artykule oraz zaproponuj sposoby naprawy sytuacji.

Wymagania ogólne

- I. *Znajomość środków językowych.*
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. *Tworzenie wypowiedzi.*
Zdający tworzy [...] dłuższe wypowiedzi pisemne, bogate i spójne pod względem treści [...].
- IV. *Reagowanie na wypowiedzi.*
Zdający [...] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej [...] pisemnie.

Wymagania szczegółowe (rozprawka)

1. *Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].*
- 5.2.R. *Zdający przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu.*
- 5.5. *Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.*
- 5.12. *Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.*
- 5.13. *Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.*

Wymagania szczegółowe (list)

1. *Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].*
- 5.5. *Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.*
- 5.9. *Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych.*
- 5.12. *Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.*
- 5.13. *Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.*
- 7.4. *Zdający proponuje [...].*

Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym

Zgodność z poleceniem (Elementy treści i formy)

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę elementy treści oraz elementy formy, które zostały zrealizowane w wypowiedzi, oraz jakość realizacji tych elementów.

Elementy treści. Realizację każdego z pięciu elementów treści ocenia się na skali 2–1–0 zgodnie z Tabelą A.

Tabela A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści	Forma	2	1	0
1. wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	R*	teza zgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi (teza „zapowiada” zawartość treściową oraz typ rozprawki)	teza nie jest w pełni poprawna, np. jest zgodna z tematem ALBO z treścią wypowiedzi; odbiegająca od tematu LUB treści wypowiedzi	brak tezy; teza niezgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; teza nieczytelna, niejasna, trudna do wskazania; wstęp niekomunikatywny
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ np. ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, w ciekawej formie (np. pytanie, cytaty)	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne ALBO bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) ALBO ciekawe, oryginalne, ale odbiegające od tematu	brak wprowadzenia; wprowadzenie niezgodne z tematem, niejasne, nieczytelne, trudne do wskazania; wprowadzenie niekomunikatywne
	L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. nie określa celu ALBO określa cel/powód pisania listu, ale odbiega od tematu ALBO cel nie jest określony jasno ALBO wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwne)	brak wstępu; wstęp niezgodny z tematem, niejasny, nieczytelny, trudny do wskazania; wstęp niekomunikatywny
2. pierwszy element tematu	R A L	wieloaspektowa ORAZ/ LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchnowa realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. zdający podaje tylko „listę” argumentów/cech/określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając	brak wypowiedzi LUB wypowiedź nie jest komunikatywna LUB wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu; wypowiedź bardzo pobieżnie dotykająca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go
3. drugi element tematu				
4. podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	R A L	zakończenie zgodne z tematem oraz treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni poprawne, np. jest zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi; odbiega trochę od tematu LUB treści wypowiedzi; zdający stosuje zakończenie schematyczne (sztafpowe) LUB powtarza wstęp praktycznie tymi samymi słowami	brak zakończenia LUB zakończenie nie jest komunikatywne LUB zakończenie jest jedynie luźno związane z tematem oraz treścią wypowiedzi
5. fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	R A L	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Opisy w Tabeli A będą doprecyzowywane w odniesieniu do poszczególnych tematów w każdej sesji egzaminu maturalnego.

Elementy formy. Realizację każdego z czterech elementów formy ocenia się na skali 1–0 zgodnie z Tabelą B.

Tabela B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. elementy charakterystyczne dla formy	R	teza jest poprawnie umiejscowiona w wypowiedzi	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący	
2. kompozycja	R A L	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
3. segmentacja	R A L	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest konsekwentny	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
4. długość pracy	R A L	długość pracy mieści się w granicach 180–280 słów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z Tabelą C.

Tabela C

Elementy treści	Elementy formy		
	4–3	2–1	0
10–9	5 pkt	4 pkt	3 pkt
8–7	4 pkt	3 pkt	2 pkt
6–5	3 pkt	2 pkt	1 pkt
4–3	2 pkt	1 pkt	0 pkt
2–1	1 pkt	0 pkt	0 pkt
0	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Na przykład za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 5, a elementy formy oceniono na 2, za zgodność z poleceniem przyznaje się 2 punkty.

Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania wypowiedzi pisemnych zaproponowanych w przykładowym arkuszu

ROZPRAWKA to wypowiedź, w której zdający rozważa zagadnienie podane w poleceniu, przedstawiając argumenty, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami oraz/lub przykładami. Autor rozprawki może wyrazić aprobatę lub dezaprobatę wobec rozważanego zagadnienia, może również przedstawić argumenty za i przeciw, odpowiednio sygnalizując przyjęty schemat w tezie wspartej adekwatnymi argumentami i właściwym zakończeniem.

Dobrze napisana rozprawka:

- omawia zagadnienie w sposób przejrzysty i logiczny; wszystkie jej części (wstęp, rozwinięcie, zakończenie) są podporządkowane jednej myśli głównej
- zawiera jasno sformułowaną tezę
- charakteryzuje się stylem formalnym.

- Temat rozprawki wymaga omówienia problemu rosnącej liczby osób rezygnujących z samodzielnego przygotowywania posiłków i spożywających je poza domem. Zdający powinien przedstawić własną opinię na ten temat, omawiając dwa aspekty wskazane w poleceniu: (1) jakość spożywanych posiłków i (2) wygodę. Te dwa aspekty nie muszą pojawić się w tezie/we wstępie, ale muszą być szczegółowo omówione w rozwinięciu pracy.
- Opisanie problemu, który jest tematem rozprawki, np. stwierdzenie, że coraz więcej ludzi stołuje się poza domem, nie jest tezą.
- Teza musi zawierać opinię zdającego i zapowiadać strukturę rozprawki. Na przykład: *Moim zdaniem takie postępowanie jest sensowne...; Uważam, że to zły pomysł, żeby...; Widzę plusy i minusy tego rozwiązania...; Z punktu widzenia... to dobry pomysł, ale jeśli popatrzymy na... to zobaczymy, że wszystko zależy od....*
- Jeśli teza jest pytaniem to traktujemy ją jako odbiegającą od tematu, ponieważ nie zapowiada struktury rozprawki. Następnie zgodnie z kryteriami oceniamy jej zgodność z treścią (rozwinięciem) pracy zdającego.
- Ważne, żeby zdający był konsekwentny w tym, co pisze w swojej pracy. Jeśli we wstępie uzna taki styl życia za dobry/zły, to argumenty przedstawione w rozwinięciu powinny wspierać tę tezę. Jeśli w pracy pojawiają się argumenty przeciwne do postawionej w rozprawce tezy, to zdający powinien uznać je za niezasadne. Należy zauważyć, że ten temat rozprawki nie wymaga od zdającego rozpatrywania argumentów za i przeciw, ale jest to jedna z możliwych opcji (np. *Uważam, że jadenie poza domem jest wygodne, ale posiłki są często gorsze niż domowe*).
- Wstęp i podsumowanie są oceniane w odniesieniu do tematu oraz do treści wypowiedzi. Jest istotne, aby wyrażona we wstępie opinia oraz podsumowanie wypowiedzi były spójne z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu. Oceniając te elementy pracy należy najpierw przeanalizować rozwinięcie pracy; dopiero wówczas można stwierdzić, ile punktów należy przyznać zdającemu.
- Zakończenie powinno nawiązywać do treści zaprezentowanych w rozwinięciu. Zakończenia typu: *Myślę, że jest wiele wad i zalet takiego stylu życia; Uważam, że takie rozwiązanie to bardzo dobry/zły pomysł*. są uznawane za schematyczne/sztampowe.
- Jeśli zdający realizuje jeden z aspektów we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy traktujemy jako element rozwinięcia lub element wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być realizacją elementu oraz częścią wstępu/zakończenia.
- Fragmenty pracy, które są ściśle związane z główką tematu, np.
 - porównanie kosztów jedzenia w domu i w restauracjach
 - opis restauracji,
 ale nie są związane z aspektami wskazanymi w poleceniu (jakość spożywanych posiłków oraz wygoda), nie są brane pod uwagę w ocenie pierwszego i drugiego elementu tematu. Fragmentów takich nie traktujemy jako odbiegające od tematu.
- Za fragmenty wypracowania odbiegające od tematu uznajemy na przykład:
 - fragmenty pracy luźno związane z główką tematu oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z aspektami (np. zalety jedzenia owoców i warzyw / zdrowego stylu życia; przepis na ulubione danie)
 - fragmenty pracy sprzeczne z tematem, lub jego częścią (np. argumenty związane z jedzeniem gotowych dań w domu).

LIST FORMALNY jest napisany w odpowiedzi na sytuację określoną w zadaniu egzaminacyjnym.

Dobrze napisany list formalny:

- zawiera we wstępie określenie celu, w jakim został napisany
- omawia dane zagadnienie w sposób przejrzysty i logiczny
- zawiera elementy typowe dla formy: odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący, akapity itp.
- Temat listu wymaga ustosunkowania się do przeczytanego artykułu. W liście zdający powinien: (1) wyrazić swoją opinię na temat problemu poruszonego w artykule, tzn. lawinowo rosnącej liczby uczniów nieuczestniczących w zajęciach wychowania fizycznego i (2) zaproponować rozwiązania, które pozwolą naprawić tę sytuację.
- Wstęp musi zawierać cel napisania listu. Nie musi zapowiadać opinii na temat problemu poruszonego w artykule oraz proponowanych rozwiązań.
- Aby uznać pierwszy element tematu za zrealizowany, wymagane jest zaprezentowanie własnego stanowiska/własnej opinii na temat problemu poruszonego w artykule i poparcie go/jej argumentami. (np. *Uważam, że lawinowo rosnąca liczba uczniów nieuczestniczących w lekcjach wychowania fizycznego powinna zaniepokoić wszystkich: szkołę, rodziców, a przede wszystkim młodych ludzi.*)
- Aby uznać drugi element tematu za zrealizowany, wymagamy wskazania konkretnych sposobów naprawy sytuacji.
- Jeśli zdający realizuje jeden z aspektów we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy traktujemy jako element rozwinięcia lub element wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być realizacją elementu oraz częścią wstępu/zakończenia.
- Wstęp i podsumowanie są oceniane w odniesieniu do tematu oraz do treści wypowiedzi. Jest istotne, aby były spójne z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu. Oceniając te elementy pracy należy najpierw przeanalizować rozwinięcie pracy; dopiero wówczas można stwierdzić ile punktów należy przyznać zdającemu.
- Zakończenie powinno nawiązywać do treści zaprezentowanych w rozwinięciu. Zakończenia typu: *Dziękuję za zwrócenie uwagi czytelników na ten istotny społecznie temat; Liczę na opublikowanie mojego listu i czekam na opinie innych czytelników.* Są uznawane za schematyczne/sztampowe.
- Fragmenty pracy, które są ściśle związane z główką tematu, na przykład:
 - podanie przyczyn unikania lekcji wf
 - opis nauczyciela wf,ale nie są związane z aspektami wskazanymi w poleceniu (opinia na temat dopingu w sporcie oraz proponowane rozwiązania), nie są brane pod uwagę w ocenie pierwszego i/lub drugiego elementu tematu. Fragmentów takich nie traktujemy jako odbiegające od tematu.
- Za fragmenty wypracowania odbiegające od tematu, uznajemy na przykład:
 - fragmenty pracy luźno związane z główką tematu oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z aspektami (np. znaczenie aktywności fizycznej w naszym życiu; opis imprezy sportowej).

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu.

W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli, czy wnioski wynikają logicznie z przesłanek).

2 pkt	wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
1 pkt	wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
0 pkt	wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu

1. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
 - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
 - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst
 - przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.
2. Słowa napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu zaznaczamy jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreślamy je jedynie jako błędy językowe.
3. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 pkt	• szeroki zakres środków językowych • w pracy występują dość liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych
2 pkt	• zadowalający zakres środków językowych • w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości
1 pkt	• ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	• bardzo ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości
<i>Jeżeli w wypowiedzi występują rażące/liczne uchybienia w stosowności i/lub jednolitości stylu, wówczas liczbę punktów przyznanych za zakres środków językowych można obniżyć o 1 punkt (maksymalnie do zera).</i>	

Przez „naturalność” rozumiemy charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, natomiast przez „precyzyjne sformułowania” rozumiemy wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie słów oraz struktur o wysokim stopniu popularności, takich jak *miły, interesujący, fajny*.

Przez „stosowność” stylu rozumiemy dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość” stylu rozumiemy konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)	
	nieliczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
nieliczne błędy językowe	3 pkt	2 pkt
liczne błędy językowe	2 pkt	1 pkt
bardzo liczne błędy językowe	1 pkt	0 pkt

W ocenie „Poprawności środków językowych” należy wziąć pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (**nie ma potrzeby** liczenia wyrazów i błędów).

W przypadku wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy do niższej lub wyższej kategorii punktowej decyduje „waga” błędów oraz ich wpływ na komunikację.

Błędy interpunkcyjne traktujemy jako mniej istotne niż błędy ortograficzne

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
 - nieczytelna LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy (np. napisana fonetycznie).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Komisji Centralnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż **160** słów, przyznaje się 0 punktów za zakres i poprawność środków językowych.

4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów.
5. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
7. W ocenie poprawności językowej w wypowiedziach uczniów ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów zapisu.

Przykładowa wypowiedź 1.

Temat 1.

Aujourd'hui, de moins en moins ✓ gens préparent leur repas à la maison. Tout le monde se depêche, et on préfère prendre un repas dans un restaurant. À mon avis, c'est plus confortable mais il faut dire que la qualité des plats n'est pas aussi bonne comme celle de repas préparés à la maison.

[Dans les grandes villes et de plus en plus souvent aussi dans les petits villages, il y a des restaurants français, italiens, chinois, mexicains, etc. Le patron du restaurant s'occupe de decor, d'une musique. Cependant, il y a un musicien qui joue du piano ou du violon ou même une petite groupe de musique.] Maintenant, quand on vit à cent à l'heure, les gens choisissent de prendre leur repas dans les restaurants ou même les épiceries. Ils sont servis rapidement et ils peuvent manger en allant au travail.

Au contraire, la qualité des produits qu'on prend dans les restaurants n'est pas toujours excelente. On ne sait pas quel sont les ingrédients de notre plat. Les cuisiniers choisissent souvent des produits bon marché ou bien des surgelés. Si on veut avoir des repas bons pour la santé, il faut les préparer à la maison avec des produits frais. Cuisiner prend peu de temps mais en effet on a des bons plats et de bonne qualité.

Bref, je crois qu'il vaut mieux préparer les repas à la maison. C'est peut-être difficile, parce que beaucoup de gens se pressent, mais à mon avis la qualité des plats qu'on prepare soi-même est incomparablement meilleure.

Zgodność z poleceniem					Spójność i logika	Zakres środków językowych	Poprawność środków językowych	RAZEM
0-1-2-3-4-5					0-1-2	0-1-2-3	0-1-2-3	10
Elementy treści (0-1-2)					Elementy formy (0-1)			
1	2	3	4	5	1	2	3	4
2	2	1	2	1	1	1	1	1

Ocena wypowiedzi

Zgodność z poleceniem – 4 punkty:

elementy treści: teza adekwatna do tematu, zgodna z tematem oraz treścią rozprawki. Zdający rozpatruje problem zarówno pod względem jakości posiłków jak i wygody. Pierwszy element (jakość posiłków) jest rozwinięty, drugi element (wygoda) jest omówiony pobieżnie. Podsumowanie wypowiedzi jest adekwatne do tematu i konsekwentnie wynika z całości pracy. Rozprawka zawiera fragment odbiegający od tematu.

elementy formy: poprawnie umiejscowiona teza, uwzględnione wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie i zakończenie) z zachowaniem właściwych proporcji między nimi, pełna konsekwencja w układzie graficznym pracy, długość pracy w granicach określonych w poleceniu.

Spójność i logika wypowiedzi – 1 punkt: wypowiedź zawiera 3 usterki w spójności i logice.

Zakres środków językowych – 2 punkty: zadowalający zakres środków językowych, w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu popularności, zachowany jednorodny, stosowny styl.

Poprawność środków językowych – 3 punkty: nieliczne błędy językowe i nieliczne błędy zapisu.

Przykładowa wypowiedź 2.

Temat 1.

À notre époque, le repas familial préparé à la maison est devenu presque ancien. De plus en plus de gens préfèrent manger dans les restaurants à cause de la qualité des plats et le confort.

Il faut reconnaître que la qualité des repas est importante pour notre santé. Malheureusement, les bons produits offerts par les supermarchés et les épiceries sont souvent très chers. Les produits qui sont bon marché sont périmés ou dégoûtants. Au lieu de payer cher les produits et de perdre le temps à préparer quelque chose, les gens préfèrent aller au restaurant. Les clients peuvent toujours vérifier la qualité des restaurants car les internautes aiment bien raconter ses impressions. Rien ne se cachera pas. C'est pourquoi les patrons et les cuisiniers doivent veiller à la qualité pour ne pas perdre leur clientèle. Ils achètent souvent leur produits directement à producteur ou bien des produits frais au marché.

En outre, cuisiner prend beaucoup de temps. Aujourd'hui, chaque minute est valable et personne n'a du temps pour préparer le plat et encore faire la vaisselle. En plus, cuisiner un dîner qui plairait à tous les membres de la famille est difficile et parfois impossible. Cependant, dans un restaurant chacun choisit selon ses préférences personnelles. Même si manger à l'extérieur peut parfois coûter cher, le confort rend cela attractif.

En conclusion, il y a deux raisons principales qui poussent les gens à manger aux restaurants. La qualité et le confort dictent notre attitude par rapport aux repas. Pour la plupart des gens, cela ne vaut pas la peine de mettre du temps pour préparer un repas en utilisant des produits périmés. À mon avis, on ne devrait pas se dépêcher

en mangeant. Savoir cuisiner bien avec des produits limités est une capacité rare et importante.

Zgodność z poleceniem					Spójność i logika	Zakres środków językowych	Poprawność środków językowych	RAZEM
0-1-2- <u>3</u> -4-5					0-1- <u>2</u>	0-1-2- <u>3</u>	0- <u>1</u> -2-3	9
Elementy treści (0-1-2)					Elementy formy (0-1)			
1	2	3	4	5	1	2	3	4
0	2	2	1	2	0	1	1	0

Ocena wypowiedzi

Zgodność z poleceniem – 3 punkty:

elementy treści: brak tezy, obydwie elementy tematu (jakość posiłków i wygoda) omówione szczegółowo; podsumowanie wypowiedzi nie jest w pełni poprawne, zgodne z tematem, ale odbiega od treści wypowiedzi; rozprawka nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu.

elementy formy: brak tezy, uwzględnione wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie i zakończenie) z zachowaniem właściwych proporcji między nimi, pełna konsekwencja w układzie graficznym pracy, długość pracy nie mieści się w granicach określonych w poleceniu.

Spójność i logika wypowiedzi – 2 punkty: wypowiedź nie zawiera usterek w spójności i logice.

Zakres środków językowych – 3 punkty: szeroki zakres środków językowych, liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, np. *les cuisiniers doivent veiller à la qualité pour ne pas perdre leur clientèle ; dans un restaurant chacun choisit selon ses préférences personnelles; En conclusion, il y a deux raisons principales qui poussent les gens à manger...*, zachowany jednorodny, stosowny styl.

Poprawność środków językowych – 1 punkt: liczne błędy językowe i liczne błędy zapisu.

Przykładowa wypowiedź 3.

Temat 2.

Monsieur,

J'ai lu votre article où l'auteur se lamentait de l'attitude des élèves qui font tout pour ne pas participer aux cours d'éducation physique et leur nombre augmente considérablement et je voudrais vous présenter mon opinion.

Si les élèves doivent passer 3 heures par semaine dans les conditions telles qu'il y a dans mon école, alors je ne m'étonne pas qu'ils évitent les cours de gym. Dans mon lycée il y a un petit gymnase où seul un groupe d'élèves peut jouer au volley, les autres ne peuvent que les encourager. Il y a trop peu de place. Il ne faut pas oublier non plus que dans la majorité des établissements scolaires, il n'y a pas de douches. De plus, les cours ne sont

pas intéressants, on joue au volley, au basket ou au foot. Maintenant, on ne joue même pas parce qu'on répète la polonaise.

Pour attirer les élèves il faudrait leur proposer une offre plus riche de cours dans ✓ meilleures conditions ou bien remplacer les cours à l'école par les cours de natation à la piscine. Et surtout faire participer tous les élèves, préparer différents exercices pour que tous les élèves les fassent. On peut par exemple louer une salle dans un club de fitness à côté de l'école, s'il n'y a pas assez de place à l'école. Pour ceux qui n'aiment pas les cours traditionnels, on pourrait proposer des cours de danse, de judo, de karaté, etc. Il y a tant de possibilités...

Veillez agréer, Monsieur, l'expression de mes salutations distinguées.

XYZ

Zgodność z poleceniem					Spójność i logika	Zakres środków językowych	Poprawność środków językowych	RAZEM	
	0-1-2-3-4-5					0-1-2	0-1-2-3	0-1-2-3	12
Elementy treści (0-1-2)					Elementy formy (0-1)				
1	2	3	4	5	1	2	3	4	
2	2	2	0	2	1	1	1	1	

Ocena wypowiedzi

Zgodność z poleceniem – 4 punkty:

elementy treści: wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi, wskazuje cel napisania listu, obydwie elementy tematu (wyrażenie opinii na temat problemu poruszonego w artykule i zaproponowanie sposobów naprawy sytuacji) szczegółowo omówione; brak zakończenia; wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu;

elementy formy: odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący list, brak zakończenia; zachowane właściwe proporcje między częściami pracy, pełna konsekwencja w układzie graficznym pracy, długość pracy w dopuszczalnych granicach.

Spójność i logika wypowiedzi – 2 punkty: wypowiedź nie zawiera usterek w spójności i logice tekstu.

Zakres środków językowych – 3 punkty: szeroki zakres środków językowych, liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, (np. *l'auteur se lamentait de l'attitude des élèves qui font tout pour ne pas participer aux cours d'éducation physique ; je ne m'étonne pas qu'ils évitent les cours de gym ; seul un groupe d'élèves peut jouer au volley, les autres ne peuvent que les encourager ; Et surtout faire participer tous les élèves, préparer différents exercices pour que tous les élèves les fassent ; Pour ceux qui n'aiment pas les cours traditionnels, on pourrait proposer des cours de danse*), zachowany jednolity, stosowny styl.

Poprawność środków językowych – 3 punkty: nieliczne błędy językowe.

Oznaczanie błędów w wypowiedziach zdających na poziomie podstawowym i rozszerzonym

rodzaj błędu	sposób oznaczenia	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	Słońce <u>gżeje</u> .
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce <u>gżać</u> w lecie.
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę, <u>bo było gorąco</u> .
fragment odbiegający od tematu	objęcie nawiasami kwadratowymi	[Fragment odbiegający od tematu.]
fragment nie na temat	otoczenie ciągłą linią	Fragment nie na temat.
błędy interpunkcyjne (wyłącznie na poziomie rozszerzonym)	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku interpunkcyjnego	Było ciepło. i deszczowo. Zrobiłem to. √ ponieważ...

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu traktowane są jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.